

Posudek diplomové práce Bc. Jiřího Hubáčka *Paměti Bedřicha Frídy*

Znovu – tak jako v práci bakalářské – Jiří Hubáček své síly zaměřil k okruhu otázek spjatých s drahou Emila Frídy neboli Jaroslava Vrchlického. Zatímco v prvním případě šlo o básníkově prozaické dílo, tentokrát se autor soustředil k „Vrchlickému“ jako memorabilii. Středem svého vrstevnatého vykladačského a edičního podniku – v obecné rovině přiléhajícího k oblasti úvah o specifičnosti memoárů, vzpomínkové črty apod. jako možného média konkretizace básnické osobnosti – učinil rukopis, o jehož existenci se sice vědělo, ba s ním i bylo v literárněhistorické rozpravě fragmentárně nakládáno, jako celek, natož s potřebnou literárněhistorickou výbavou, však dosud zprostředkovan nebyl.

Text „pamětí“ Bedřicha Frídy, Vrchlického bratra, je úběžníkem všech vykonaných operací. Se zřetelem k němu J. Hubáček ve vstupní kapitole do význačných epizod rozkládá dějiny veřejného vzpomínání, a tedy i utváření určité tradice rozumění Vrchlického životu, připravuje tak – také bibliograficky – východisko k jejich možnému dalšímu studiu. V navazující pasáži úvodního výkladu profiluje Bedřicha Frídu jako svébytného aktéra částí dobového literárního i širěji kulturně-společenského dění, především pak stopuje povahu a proměny vztahu mezi oběma bratry, dále pak Frídobu roli a ambice v posmrtném obstarávání tzv. pravdivého obrazu bratrova života – citlivě při tom (na s. 42–43) ve Frídobě vzpomínkovém podání rozpoznává základní kompoziční, a tedy i interpretační schéma, komplikuje tím verifikační autoritativnost Frídobu textu. Ten poté, následovaný několika texty přidruženými (dosud jen časopisecky otištěnými vzpomínkami Frídobými a Vrchlického a lékařskou zprávou Josefa Pelnáře), stojí jako hlavní položka autorova editorského výkonu, jemuž lze – také co do metodičnosti a zevrubnosti vylíčení edičního postupu v rámci Ediční zprávy – sotva co vytknout.

Znejistňující, k opatrnosti upomínající slova ze závěru předmluvy (o „Frídobě textu“ jako „pouze jedné z mnoha interpretací životního příběhu jednoho z největších českých básníků“, s. 44) korespondují s povahou poskytnutého servisu. Ideální čtenář využívající beze zbytku komfort aparátu vysvětlivek, který mu tu editor uchystal, byl by odsouzen k takřka ustavičnému kmitání mezi hlavním textem a poznámkami shrnutými do Komentáře. Jako by editor nevynechal jedinou příležitost nejen k vysvětlení věcnému, encyklopedickému, především ale mnohá místa proložil, tj. rozvinul, zdvojl, korigoval

a doplnil úryvky z širokého spektra dalších textů. Vytvořil bujný paratext s řadou cenných jednotlivin: nálezů a exkurzů – takto znaků velkorysé důkladnosti a nevšedně bohaté orientace v korpusu publikovaných pramenů a sekundární literatury spjatých s Vrchlického životem, dílem. Bezesporu by bylo lze tu a tam v komentovaném textu najít místa zvoucí k vysvětlení marně; příkladem budiž pasáž o Vrchlického studiu „v Praze na německém gymnáziu u piaristů“ (s. 50), vybízející k odbočce topografické (tedy k lokalizaci gymnázia na roh ulic Panské a Na Příkopech) či – za pomoci patřičných výročních zpráv této v životě pražských Němců naprosto zásadní vzdělávací instituce – ke jmenovité identifikaci tamějších spolužáků Emila Frídy a ostatně i tam zmíněného, Čechům prý nepřátelského profesora němčiny. Bezpochyby by také bylo možné vystoupit – ve snaze o další vršení paratextu – z hranic pramenů již (časopisecky či knižně) vydaných a konfrontovat vzpomínkové, memoárové slovo bratří Frídových s materiálem rozptýleným a shledaným v archivních složkách; Jiří Hubáček se však touto cestou zkrátka nepustil, což nijak neumenšuje cenu jeho prostředkujícího počínu.

Závěrem konstatuji, že předložená diplomová práce podle mého splňuje nároky na závěrečné práce kladené, navrhuji hodnocení *výborně*.

Veltrusy, 11. 6. 2018

Mgr. Michal Topor, Ph.D.